МІНІСТЕРСТВО НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ

XVI науково-технічної конференції курсантів та студентів

«Запобігти, врятувати, допомогти»

Харків – 2012

УДК 614.8
Запобігти, врятувати, допомогти. Матеріали XVI науково-технічної конференції курсантів та студентів НУЦЗ України. Харків: НУЦЗ України, 2012.- 546 с. Українською та російською мовами.

Включено матеріали, які доповідались на XVI науково-технічній конференції курсантів та студентів Національного університету цивільного захисту України.

Розглядаються аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

Матеріали розраховані на інженерно-технічних працівників МНС України, науково-педагогічний склад, ад'юнктів, слухачів, студентів та курсантів навчальних закладів МНС України.

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

САДКОВИЙ В.П.		ректор НУЦЗ України, кандидат психологічних наук, професор
АНДРОНОВ В.А.	–	проректор з наукової роботи НУЦЗ України, доктор технічних наук, професор
КУСТОВ М.В.	–	голова Ради молодих вчених НУЦЗ України, член міської Ради молодих вчених, кандидат технічних наук
РИБКА Є.О.	–	науковий співробітник науково-дослідного центру НУЦЗ України

© Національний університет цивільного захисту України

Сільченко Ю.С., НУЦЗУ Гендерні відмінності характерологічних особливостей студентів і курсантів..... 420
Смирнов О.С., НУЦЗУ Про творення слів шляхом редуплікації в сучасній англійській мові..... 421
Соколовский Н.Н., КИИ МЧС РБ Некоторые аспекты формирования методологии культуры безопасносной жизнедеятельности работников органов и подразделений по чрезвычайным ситуациям..... 422
Толмачова А.О., НУЦЗУ Схильність до ризику як професійно-особистіста особливість працівників МНС..... 424
Тюріна Л.С., УПА Адаптація до стресу..... 426
Хазова К.В., НУЦЗУ Виховання і самовиховання – дві сторони процесу формування особистості..... 427
Чернов А.С., НУЦЗУ Історія російського козацтва..... 429
Черноморченко О.О., НУЦЗУ Криміналістичне значення одорології..... 431
Шевченко В.В, НУЦЗУ Спорт - як засіб фізичного виховання..... 432
Шейник А.С., ЛДУБЖД Професійно-прикладна фізична підготовка майбутніх працівників підрозділів МНС Ураїни..... 433
Шикаревский Я.М., КИИ МЧС РБ Вопросы психологической подготовки к поведению в экстремальных ситуациях..... 435
Щербак М.Г., НУЦЗУ Проблема вибору професії та фактори, які впливають на цей процес..... 437

Секція 7. Природничо-наукові аспекти цивільного захисту

Акінжели А.С., НУЦЗУ Димоутворюючі властивості матеріалів..... 439
Афанасьев Р.Ю., НУГЗУ Перспективы использования водорода 440
Бажин М.К., НУЦЗУ Визначення пожежного ризику при транспортуванні нафтопродуктів..... 441
Белый Н.Е., НУГЗУ Помол специальных цементов в шаровых мельницах... 443
Білоконський Р.Д., НУЦЗУ Методи і способи захисту термоперетворювачів.... 444
Говрилюк В.В., НУГЗУ Влияние лазерного излучения на процессы горения.. 446
Гороховська О.О., ЛДУБЖД Очищення стічних вод сумішами гумінової кислоти з леткою золою..... 448
Зеленська К.С., НУЦЗУ Статистичні методи перевірки наукових гіпотез.... 449
Киселева А.И., НУГЗУ Гипотеза автомодельности процесса накопления повреждений..... 450
Клименко Є.В., НУГЗУ Створення мотивації до вивчення вищої математики на прикладі розв'язку задач електротехніки за допомогою операційного числення..... 451
Козак О.О., НУЦЗУ Дослідження умов припинення горіння нафтопродуктів з використанням сітчатих елементів..... 452
Кордиш Д.В., НУЦЗУ Використання базисів Гробнера для опису кривих постійної ширини рівнянням у неявно-поліноміальному вигляді..... 454
Лиман А.В., НУГЗУ Нагрев обшивки летательного аппарата при полёте в зоне лесного пожара..... 455
Лыман А.В., НУГЗУ Особенности тепло-химико-механического испытания зернистых материалов во вращающейся камере..... 456
Малиновский А.В., НУГЗУ Прочность и жесткость фланцевых соединений 457
Матухно А.В., НУЦЗУ Розрахункове визначення температури спалаху..... 458
Миндов Д.М., НУГЗУ Механизм влияния электрического поля на распространение пламени..... 459

Сьогодні у світі функціонує багато видів спорту, які не піддаються точному обліку. Головним з них є олімпійські, Об'єднанні в Міжнародні спортивні федерації, яких налічується близько сімдесяти. Національна спортивна класифікація України об'єднає біля п'ятдесяти олімпійських видів спорту і більше ста видів спорту.

В основі класифікації може лежати будь - яка з ознак видів спорту.

Важливою є класифікація залежно від того, за рахунок чого досягають результату втому чи іншому виді спор у за цією ознакою розрізняють:

1) виду спорту, досягнення в яких залежить переважно від рухових можливостей змагань;

2) види, в яких результат залежить переважно від уміння користуватися спеціальними технічними засобами;

3) види, в яких результат залежить переважно від уміння користуватися спеціальною зброєю;

4) види, в яких спів вставляють результати модельного – конструкторської діяльності;

5) види, в яких досягають результату за рахунок абстрактно – логічного мислення.

Отже як висновок можна сказати, що фізичне виховання, але обережне і без великих навантажень, має на організм людини тільки позитивний вплив.

Специфічний зміст у фізичному вихованні мають фізична освіта і вдосконалення фізичних якостей. Результатом фізичного виховання є фізична підготовленість, втілена в підвищенні працездатності, рухових уміннях і навичках. У цьому зв'язку фізичне виховання можна розглядати як процес фізичної підготовки людини до повноцінної житті діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бурмістров А.П., Ромашин Ю.А. Тренування сили і силової витривалості. Методика підготовки військовослужбовців у вправі з гирями. - М.: Воениздат, 1989. - 84 с.

2. Воропаєв В.І. Адаптаційно-кумулятивний ефект різних методичних прийомів тренування гирьовики / / Актуальні проблеми фізичної культури: Матеріали регіон. наук.-практ. конф. - Ростов-на-Дону: [б. і.], 1995. - Т. 6, Ч. 2. - С. 119-120.

3. Воротинцев А.І. Гирі. Спорт сильних і здорових. - М.: Радянський спорт, 2002. - 272 с. .

4. Гирьовий спорт - доступний засіб розвитку і вдосконалення силової підготовки студентів / Кол. авторів: Монографія. - Волгоград: Зміна, 2000. - 178 с.

УДК 796.015:355.588

ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ ПІДРОЗДІЛІВ МНС УРАЇНИ

Шейник А.С., ЛДУБЖД
НК – Ковальчук А.М., канд. наук з фіз. вих. і с., доцент, ЛДУБЖД

Основні задачі професійно-прикладної фізичної підготовки (ППФП) майбутніх працівників підрозділів МНС України вирішуються на навчальних заняттях з фізичного виховання, що включені до навчальної програми з фізичного виховання і вирішуються у таких проекціях підготовки: основний (навчальний) і спортивний [1, 2, 3].

У навчальні програми вищих навчальних закладів МНС України включені практичні розділи підготовки: гімнастика, легка атлетика, плавання, лижний спорт, гирі, спортивні ігри та інші.

Профілювання цих розділів дозволяє ефективно формувати всі основні професійно важливі фізичні якості майбутнього працівника підрозділів МНС України [1, 3].

При цьому задачі ППФП вирішуються одночасно з іншими задачами фізичного виховання такими способами:

– шляхом вивчення теоретичних і методичних питань ППФП;

– переважним вивченням тих або інших розділів програми, окремих фізичних вправ; використанням на заняттях природних факторів природи, а також особливостей самих занять і методики їхнього проведення, найбільшою мірою сприяючому формуванню професійно важливих якостей;

– включенням у програму навчальних занять розділів, складених на основі прикладних видів спорту;

– застосуванням вправ із професійно-прикладною спрямованістю;

– за рахунок використання спеціальних технічних засобів навчання і тренажерів;

– організацією додаткових і самостійних занять професійно-прикладною фізичною підготовкою.

З метою підвищення ефективності ППФП використовуються також короткі тематичні бесіди (протягом 3-5 хв.) під час проведення практичних занять з фізичного виховання. Теми цих бесід: професійно-прикладна ефективність окремих розділів і засобів фізичного виховання курсантів, студентів, методика цілеспрямованого формування професійно важливих для майбутнього працівника підрозділів МНС України психофізичних якостей, рухових навичок.

Зміст практичного розділу навчальної програми з фізичного виховання за всіма напрямами підготовки передбачає забезпечення високого рівня фізичної і психічної працездатності, надійності організму курсантів, студентів, формування професійно важливих для майбутніх працівників підрозділів МНС України рухових, сенсорних, вольових навичок, фізичних і психічних якостей.

У процесі навчальних практичних занять курсант,студент повинен чітко усвідомити, які задачі ППФП вирішуються тими або іншими практичними розділами фізичного виховання, видами спорту й окремими фізичними вправами. Йому необхідно «випробувати на собі» всі основні прикладні вправи. Це допоможе значно поліпшити свою професійно-прикладну фізичну і психічну підготовленість і, що дуже важливо, нагромадити визначений арсенал засобів ППФП.

У процесі ППФП можуть вивчатися розділи фізичного з виховання, складені на основі прикладних видів спорту. Такими розділами можуть бути: пожежно-рятувальний спорт, рятувальна підготовка, туризм і ін.

Заняття по цих розділах поглиблюють фундаментальні спеціальні знання, що здобуваються у вузі, сприяють розвитку навичок, фізичних і психічних якостей, необхідних для майбутньої професійної діяльності курсантів, студентів.

З метою підвищення ефективності ППФП на практичних заняттях широко використовуються також подолання спеціальних смуг, перешкод, кругове тренування з застосуванням професійно прикладних фізичних вправ, спеціальна тренажерна підготовка.

Навчальний матеріал з ППФП формується для кожного напряму підготовки з урахуванням майбутньої спеціальності, стану здоров'я, статі, рівня загальної і професійно-прикладної фізичної підготовленості курсантів, студентів.

Шляхи підвищення ефективності професійно-прикладної фізичної підготовки майбутніх працівників підрозділів МНС України:

– залучення в систему підготовки майбутніх працівників підрозділів МНС України новітніх науково обґрунтованих методик з різних видів спорту;

– покращення матеріально-технічної бази вищих начальних закладів МНС України;

– проведення занять з курсантами та студентами високо кваліфікованими та досвідченими науково-педагогічними працівниками.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України "Про правові засади цивільного захисту" № 1859-IV від 24 червня 2004 року.

2. Закон України "Про фізичну культуру і спорт" N 1724-VI (1724-17) від 17.11.2009.

3. Наказ МНС України № 10 від 05.08.2004 року "Настанова з фізичної підготовки особового складу МНС України".

УДК 37.015.3

ВОПРОСЫ ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ К ПОВЕДЕНИЮ В ЭКСТРЕМАЛЬНЫХ СИТУАЦИЯХ

Шикаревский Я.М., КИИ МЧС РБ
НР – Богданович А.Б., канд. ист. наук, доцент, КИИ МЧС РБ

В настоящее время отмечается увеличение числа всевозможных рисков, которым подвергается человек: интенсивность информационных потоков, обилие трудных ситуаций, наносящих ущерб психологической безопасности личности. В результате воздействий такого рода человек испытывает состояние стресса.

Стресс – это состояние психологического напряжения, возникающее у человека в процессе деятельности в наиболее сложных условиях, как в повседневной жизни, так и в особых обстоятельствах, например во время боевых действий, при возникновении пожара и т. д. Стресс связан с субъективной оценкой ситуации как угрожающей (для собственной жизни или жизни других людей, для сохранения оборудования и т. д.).

Одна из главных причин стресса – сформировавшееся представление о непреодолимой трудности поставленной задачи, незнание того, как выйти из опасной ситуации. При этом наступает дезорганизация деятельности: отказ от действий, грубые ошибочные действия, нарушение умственных и двигательных навыков. Так же в экстремальных условиях возникает напряженность, которая приводит к нарушению психических процессов восприятия, мышления, памяти, а на их основе – к принятию неверных решений и к ошибочным действиям. Мыслительные процессы возникают по типу затруднения в разрешении внезапно возникших задач, т. е. появляется «блокада» мышления. Нарушения восприятия проявляются в сужении объема восприятия и в его ошибках, «пустых фиксациях» (смотрит и не видит), забываются инструкции, даже самые простые. Соответственно изменяются и физиологические реакции организма.